

4) Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen k základnímu období (průměr roku 2015 = 100) vyjadřuje změnu cenové hladiny sledovaného měsíce příslušného roku proti roku 2015. Tato míra inflace je využívána pro analýzu dlouhodobých podrobných trendů (časových řad) vývoje cenových hladin a životních nákladů. Pomocí bazických indexů spotřebitelských cen k základnímu období (bází je rok 2015 = 100) jsou vypočítávány **od ledna 2017** všechny indexy spotřebitelských cen sloužící k vyjadřování míry inflace za různá časová období. Při těchto výpočtech platí zásada, že **míry inflace jsou vyjádřeny úhrnným indexem spotřebitelských cen za domácnosti celkem**.

| Měsíc | Rok | | | | | | | | | |
|-------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|--|
| | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | |
| 1 | 99,5 | 100,1 | 102,3 | 104,5 | 107,1 | 111,0 | 113,4 | 124,6 | 146,4 | |
| 2 | 99,7 | 100,2 | 102,7 | 104,5 | 107,3 | 111,3 | 113,6 | 126,2 | 147,3 | |
| 3 | 99,8 | 100,1 | 102,7 | 104,4 | 107,5 | 111,2 | 113,8 | 128,3 | 147,5 | |
| 4 | 100,1 | 100,7 | 102,7 | 104,7 | 107,6 | 111,0 | 114,4 | 130,6 | 147,2 | |
| 5 | 100,4 | 100,5 | 102,9 | 105,2 | 108,3 | 111,4 | 114,6 | 132,9 | 147,6 | |
| 6 | 100,5 | 100,6 | 102,9 | 105,6 | 108,5 | 112,1 | 115,2 | 135,0 | 148,1 | |
| 7 | 100,4 | 100,9 | 103,4 | 105,8 | 108,9 | 112,6 | 116,4 | 136,8 | 148,8 | |
| 8 | 100,2 | 100,8 | 103,3 | 105,9 | 109 | 112,6 | 117,2 | 137,4 | 149,1 | |
| 9 | 100,0 | 100,5 | 103,2 | 105,6 | 108,4 | 111,9 | 117,4 | 138,5 | 148,0 | |
| 10 | 100,0 | 100,8 | 103,7 | 106 | 108,9 | 112,1 | 118,6 | 136,5 | 148,1 | |
| 11 | 99,6 | 101,2 | 103,8 | 105,9 | 109,2 | 112,1 | 118,8 | 138,1 | 148,2 | |
| 12 | 99,5 | 101,5 | 103,9 | 106 | 109,4 | 111,9 | 119,3 | 138,1 | 147,6 | |
| Průměr roku | 100,0 | 100,7 | 103,1 | 105,3 | 108,3 | 111,8 | 116,1 | 133,6 | 147,8 | |

EXISTUJÍ I JINÉ CENOVÉ INDEXY?

ČSÚ sleduje a publikuje celou řadu dalších cenových indexů. Obdobně (jako u indexů spotřebitelských cen) je cenový růst sledován k různým cenovým základům a za různá časová období:

- 1) Indexy cen stavebních prací a stavebních děl
- 2) Indexy cen průmyslových výrobců
- 3) Indexy cen zemědělských výrobců
- 4) Indexy cen tržních služeb v produkční sféře
- 5) Indexy cen vývozu a dovozu v ČR

NABÍDKA SLUŽEB ČSÚ

- Poskytování statistických informací (telefonicky, e-mailem, na internetu)
- Odborné konzultace
- Zpracování statistických informací podle požadavků zákazníků
- Prodej, předplatné a objednávky publikací i časopisů
- Výpisy ze statistických zjišťování
- Výběry z databází, například:
 - registr ekonomických subjektů (RES)
 - zahraniční obchod
 - regionální databáze
 - demografické databáze
- Výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021
- Statistický geoportál
- Otevřená data
- Volební výsledky

KONTAKTY

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD

Na padesátém 81
100 82 Praha 10
www.czso.cz

KRAJSKÁ SPRÁVA ČSÚ V LIBERCI

Oddělení informačních služeb
tel.: 485 238 811
e-mail: info@servislibc.czso.cz
www.liberec.czso.cz

Úřední hodiny

pondělí, středa 8.00–17.00
ostatní dny podle dohody

© Český statistický úřad | 2024

INFLACE 2024



MÍRA INFLACE

CO JE INFLACE A JAK SE MĚŘÍ?

Obecně inflace znamená všeobecný růst cenové hladiny v čase. Statistické vyjadřování inflace vychází z měření číselných cenových změn pomocí **indexů spotřebitelských cen**. Cenové indexy porovnávají úroveň cen vybraného koše reprezentativních výrobků a služeb (cca 450 položek) ve dvou srovnávaných obdobích. Váha (resp. význam), která je jednotlivým cenovým reprezentantům ve spotřebním koši přisouzena, odpovídá podílu daného druhu spotřeby, který zastupují na celkové spotřebě domácností. Do spotřebního koše je zařazeno **potravinářské zboží** (potraviny, nápoje, tabák), **nepotravinářské zboží** (odívání, nábytek, potřeby pro domácnost, drogistické a drobné zboží, zboží pro dopravu a volný čas, zboží pro osobní péči aj.) a **služby** (opravárenské, z oblasti bydlení, provozu domácnosti, zdravotnictví, sociální péče, dopravy, volného času, vzdělávání, stravování a ubytování, osobní péče a služby finanční).

**MÍROU INFLACE
JE PROCENTNÍ PŘÍRŮSTEK INDEXU
SPOTŘEBITELSKÝCH CEN**

K ČEMU SE MÍRA INFLACE POUŽÍVÁ?

Informace o dosažené míře inflace jsou využívány např. pro účely valorizace mezd, důchodů a sociálních příjmů. V neposlední řadě jsou tyto informace využívány také v souvislosti s nájemními či jinými smlouvami, v nichž je zakotvena revize původně dohodnutého finančního plnění v závislosti na vývoji inflace.

KTERÁ MÍRA INFLACE JE TA „PRAVÁ“?

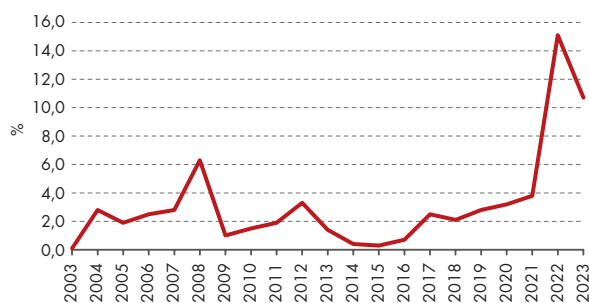
Pro správnou interpretaci každého cenového indexu je vždy nutno si uvědomit, ke kterému období je počítán. Při vyjadřování míry inflace pomocí indexu spotřebitelských cen jsou často uváděna různá čísla, která, i když rozdílná, jsou správná. Podmínkou je přesné věcné, prostorové a časové vymezení. To znamená uvést jednoznačně období, za které je míra inflace stanovena a dále základ, k němuž se vymezené období porovnává. Nejčastěji jsou používány níže uvedené míry inflace.

1) Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného ročního indexu spotřebitelských cen vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za 12 posledních měsíců proti průměru 12 předchozích měsíců.

Tato míra inflace je vhodná při úpravách nebo posuzování průměrných veličin. Bere se v úvahu zejména při propočtech reálných mezd, důchodů apod.

| Rok | | | | | | | | | | | |
|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|--|
| 2013 | 2014 | 2015 | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | |
| 1,4 | 0,4 | 0,3 | 0,7 | 2,5 | 2,1 | 2,8 | 3,2 | 3,8 | 15,1 | 10,7 | |

Roční míra inflace



Zdroj: ČSÚ

2) Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen ke stejnému měsíci předchozího roku vyjadřuje procentní změnu cenové hladiny ve vykazovaném měsíci daného roku proti stejnému měsíci předchozího roku.

| Měsíc | Rok | | | | | | | | |
|-------|------|------|------|------|------|------|------|------|--|
| | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | |
| 1 | 0,6 | 2,2 | 2,2 | 2,5 | 3,6 | 2,2 | 9,9 | 17,5 | |
| 2 | 0,5 | 2,5 | 1,8 | 2,7 | 3,7 | 2,1 | 11,1 | 16,7 | |
| 3 | 0,3 | 2,6 | 1,7 | 3,0 | 3,4 | 2,3 | 12,7 | 15,0 | |
| 4 | 0,6 | 2,0 | 1,9 | 2,8 | 3,2 | 3,1 | 14,2 | 12,7 | |
| 5 | 0,1 | 2,4 | 2,2 | 2,9 | 2,9 | 2,9 | 16,0 | 11,1 | |
| 6 | 0,1 | 2,3 | 2,6 | 2,7 | 3,3 | 2,8 | 17,2 | 9,7 | |
| 7 | 0,5 | 2,5 | 2,3 | 2,9 | 3,4 | 3,4 | 17,5 | 8,8 | |
| 8 | 0,6 | 2,5 | 2,5 | 2,9 | 3,3 | 4,1 | 17,2 | 8,5 | |
| 9 | 0,5 | 2,7 | 2,3 | 2,7 | 3,2 | 4,9 | 18,0 | 6,9 | |
| 10 | 0,8 | 2,9 | 2,2 | 2,7 | 2,9 | 5,8 | 15,1 | 8,5 | |
| 11 | 1,5 | 2,6 | 2,0 | 3,1 | 2,7 | 6,0 | 16,2 | 7,3 | |
| 12 | 2,0 | 2,4 | 2,0 | 3,2 | 2,3 | 6,6 | 15,8 | 6,9 | |

Jedná se tedy o dosaženou cenovou úroveň, která vylučuje sezónní vlivy tím, že se porovnávají vždy stejné měsíce.

Tato míra inflace je vhodná ve vztahu ke stavovým veličinám, které měří změnu stavu mezi začátkem a koncem období bez ohledu na průběh vývoje během tohoto období. Bere se v úvahu při propočtech reálné úrokové míry, reálného zvýšení cen majetku, valorizací apod.

Index spotřebitelských cen (stejně období předchozího roku = 100)



Zdroj: ČSÚ

3) Míra inflace vyjádřená přírůstkem indexu spotřebitelských cen k předchozímu měsíci vyjadřuje procentní změnu cenové hladiny sledovaného měsíce proti předchozímu měsíci.

| Měsíc | Rok | | | | | | | | | | | |
|-------|------|------|------|------|------|------|------|------|--|--|--|--|
| | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | | | | |
| 1 | 0,6 | 0,8 | 0,6 | 1,0 | 1,5 | 1,3 | 4,4 | 6,0 | | | | |
| 2 | 0,1 | 0,4 | 0,0 | 0,2 | 0,3 | 0,2 | 1,3 | 0,6 | | | | |
| 3 | -0,1 | 0,0 | -0,1 | 0,2 | -0,1 | 0,2 | 1,7 | 0,1 | | | | |
| 4 | 0,6 | 0,0 | 0,3 | 0,1 | -0,2 | 0,5 | 1,8 | -0,2 | | | | |
| 5 | -0,2 | 0,2 | 0,5 | 0,7 | 0,4 | 0,2 | 1,8 | 0,3 | | | | |
| 6 | 0,1 | 0,0 | 0,4 | 0,2 | 0,6 | 0,5 | 1,6 | 0,3 | | | | |
| 7 | 0,3 | 0,5 | 0,2 | 0,4 | 0,4 | 1,0 | 1,3 | 0,5 | | | | |
| 8 | -0,2 | -0,1 | 0,1 | 0,1 | 0,0 | 0,7 | 0,4 | 0,2 | | | | |
| 9 | -0,2 | -0,1 | -0,3 | -0,6 | -0,6 | 0,2 | 0,8 | -0,7 | | | | |
| 10 | 0,3 | 0,5 | 0,4 | 0,5 | 0,2 | 1,0 | -1,4 | 0,1 | | | | |
| 11 | 0,3 | 0,1 | -0,1 | 0,3 | 0,0 | 0,2 | 1,2 | 0,1 | | | | |
| 12 | 0,3 | 0,1 | 0,1 | 0,2 | -0,2 | 0,4 | 0,0 | -0,4 | | | | |